

رتبه بندی سال ۱۴۰۱ شرکت های برتر ایران (IMI-100)

انستیتوت ملی تحقیقات و نوآوری
مشاره آموزش تحقیق

صد شرکت برتر ایران

Global Mega Trends

ابر روندهای جهانی و راهبری شرکتی

چرا بنگاهها باید با ابر روندهای جهانی آشنا شوند؟

- درس آموخته پیاده سازی ابر روندهای باعث ایجاد فرصت های جدید می شود.
- درس آموخته پیاده سازی ابر روندهای موجب رشد بهینه و توسعه بهره وری می شوند.
- درس آموخته پذیرش ابر روندها موجب تحریک نوآوری و هدایت ایده های جدید می شود.

سلسله مراتب روندها

SOCIAL TRENDS	روندهای اجتماعی	روندهای بزرگ (MEGA TRENDS)
ECONOMIC TRENDS	روندهای اقتصادی	
NEW BUSINESS Models	مدل های جدید کسب و کار	
Brain Drain	مهاجرت مغزها	روندهای فرعی (SUB TRENDS)
Sharing Economy (P2P)	اقتصاد اشتراکی	
Gig Economy	اقتصاد گیگ	
Transhumanism	فرا انسان گرایی	مضامین (THEMES)
Autonomous World	جهان خود مختار	
Data as 21st Century Oil	داده به عنوان نفت قرن ۲۱	
Concept of 'Zero' World	مفهوم جهان صفر	

معرفی برخی روندها و مضامین

صنعت ۵.۰ Industry 5.0

History of industrial revolution

1.0

◆ **1780 - Mechanisation**
Industrial production based on machines powered by water and steam

2.0

◆ **1870 - Electrification**
Mass-production using assembly lines

3.0

◆ **1970 - Automation**
Automation using electronics and computers

3.5

◆ **1980 - Globalisation**
Offshoring of production to low-cost economies

4.0

◆ **Today - Digitalisation**
Introduction of connected devices, data analytics and artificial intelligence technologies to automate processes further

5.0

◆ **Future - Personalisation**
The fifth industrial revolution, or Industry 5.0, will be focused on the co-operation between man and machine, as human intelligence works in harmony with cognitive computing. By putting humans back into industrial production with collaborative robots, workers will be upskilled to provide value-added tasks in production, leading to mass customisation and personalisation for customers

• از اولین انقلاب صنعتی، بشر پتانسیل به کارگیری فناوری را به عنوان وسیله ای برای پیشرفت درک کرده است. ماشین آلات بخار، خطوط مونتاژ و کامپیوترها برخی از پیشرفتهایی هستند که در چند قرن اخیر رخ داده‌اند، که همگی با توجه به تولید فناوری‌هایی هستند که به طور فزاینده‌ای قدرتمند هستند و بهره‌وری و کارایی را افزایش می‌دهند. صنعت ۴.۰، با ورود فناوری‌های اتوماسیون، اینترنت اشیا و کارخانه هوشمند پدیدار شد. صنعت ۵.۰ گام بعدی را برمی‌دارد، که شامل اهرم همکاری بین ماشین آلات قدرتمند و دقیق و پتانسیل خلاق منحصر به فرد انسان است.

معرفی برخی روندها و مضامین

مفهوم جهان صفر Concept of 'Zero' World

- "مفهوم جهان صفر" دنیایی است با خودروهایی با آلاینده‌گی صفر، نرخ تصادفات و تلفات صفر، نقص ایمنی صفر باشد.
- یک حرکت جهانی برای پایان دادن به تلفات ناشی از ترافیک و صدمات جدی با اتخاذ یک رویکرد سیستمی به ایمنی جاده است. فرض این استراتیژی این است که مرگ و میر و جراحات جاده‌ای غیر قابل قبول و قابل پیشگیری است.
- چشم انداز صفر به این دلیل نامیده می‌شود که پروژه اصلی آن در سوئد با هدف دستیابی به صفر تلفات و صدمات جاده‌ای تا سال ۲۰۲۰ انجام شد.
- بعد از آن مفهوم صفر در موضوعات دیگر نیز مطرح شد. ساختمان‌ها با مصرف انرژی صفر با کربن خنثی (Carbon neutrality). ساختمان انرژی صفر ساختمانی است با برآیند مصرف انرژی و آلاینده‌گی کربن سالیانه آن صفر باشد.

VISION ZERO

NO ROAD DEATHS

متاورسی

متاورسی از دو بخش «Meta» و «Verse» تشکیل شده است؛ متا یعنی «فرا تر» و ورسی هم یک اشتقاق از کلمه «Universe» است. در نتیجه متاورسی یعنی دنیایی فرا تر از دنیای حقیقی ما و زمانی ایجاد می شود که قلمرو فیزیکی با قلمرو مجازی ادغام شود. به گفته بلومبرگ، انتظار می رود اندازه بازار متاورسی تا سال ۲۰۲۴ به ۸۰۰ میلیارد دلار برسد.

- فعالیت های متاورسی: کسب و کار، تعاملات اجتماعی
- آموزش ، بازی
- خرید، گردشگری
- جلسات، همایش
- ...

A close-up portrait of Mark Zuckerberg, looking directly at the camera with a neutral expression. He is wearing a grey crew-neck sweater.

Metaverse is future of the Internet

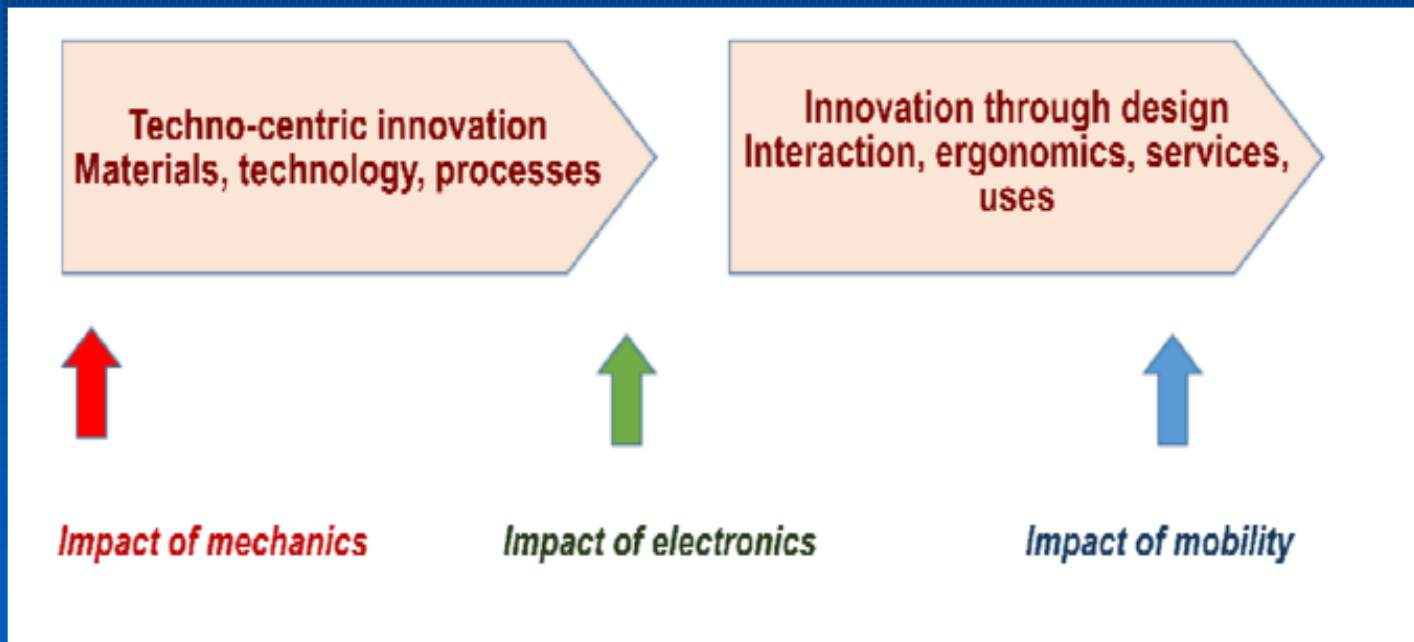
TODAY, I THINK WE
LOOK AT THE INTERNET,
BUT I THINK IN THE
FUTURE YOU'RE GOING TO
BE IN THE EXPERIENCES

MARK ZUCKERBERG, OCTOBER 2021

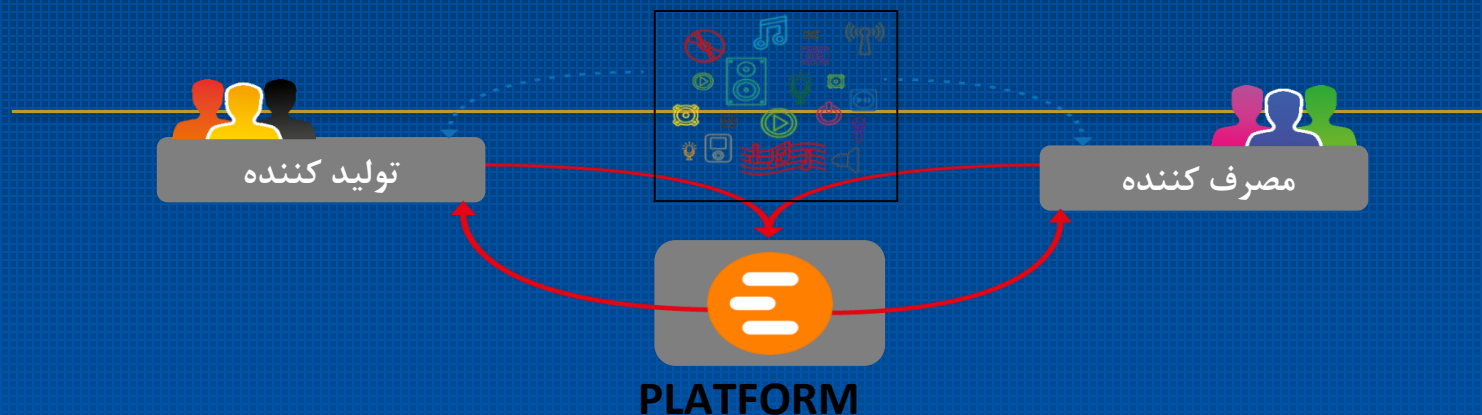

Servitization

Servitization (خدمت‌افزایی) = نوآوری در خدمات + محصول سنتی (یا محصول ناشی از نوآوری تدریجی)

ظهور اقتصاد اشتراکی و کسب و کار پلتفرمی

پلتفرم‌ها با تسهیل تراکنش‌ها ارزش ایجاد می‌کنند، در حالی که کسب و کارهای خطی با تولید کالا یا خدمات، این کار را می‌کنند.

به بیان دیگر، پلتفرم‌ها با ساختن رابطه و ایجاد تراکنش، ارزش خلق می‌کنند.

ظهور اقتصاد گیگ

(گیگ در انگلیسی به معنی کار موقت و بدون آینده)

- اقتصاد گیگ اقتصادی است که بر پایه مشاغل **موقت و انعطاف پذیر** بنا می شود.
- در اقتصاد گیگ، شرکت ها تمایل دارند به جای کارکنان تمام وقت، **پیمانکاران مستقل و خود-اشتغال و فریلنسرها** را جذب کنند.

ترافیک پروتکل اینترنت جهانی (IP)

ترافیک پروتکل اینترنت جهانی

حجم تبادل داده از طریق پروتکل جهانی اینترنت (ترافیک)، بعنوان واسطه انتقال داده ها از حدود 100 گیگابایت در روز در سال 1992 به 46 هزار گیگابایت در ثانیه در سال 2017 و 150 هزار گیگابایت در ثانیه در سال 2022 رسیده است.

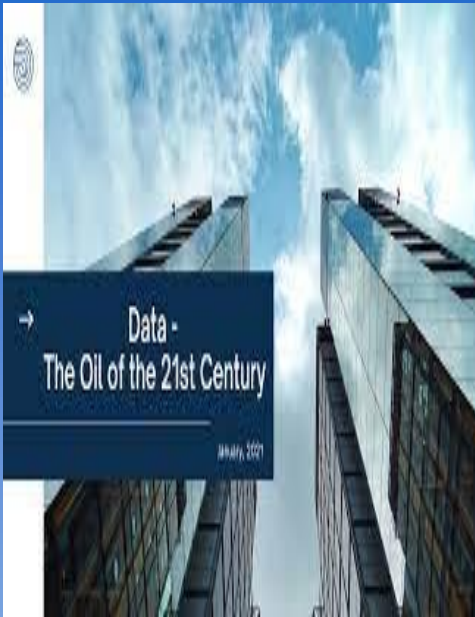
داده بعنوان نفت قرن ۲۱

معرفی برخی روندها و مضامین

داده به مانند نفت قرن ۲۱ Data as 21st Century Oil

- داده نفت جدید است. مانند نفت، داده ها ارزشمند هستند، اما اگر تصفیه نشده باشند، واقعا نمی توان از آنها استفاده کرد. باید به گاز، پلاستیک، مواد شیمیایی و غیره تبدیل شوند تا یک موجودیت ارزشمند ایجاد شود که فعالیت سودآور را هدایت کند. بنابراین، باید داده ها تجزیه و تحلیل شوند تا ارزش داشته باشند. ما از داده ها به محض استخراج استفاده نمی کنیم، اما قبل از آماده شدن برای تجزیه و تحلیل، ابتدا باید آن ها را پردازش کنیم.
- مفهوم داده به عنوان یک دارایی استراتژیک نسبت به سال های گذشته شتاب بیشتری به دست آورده است، با این حال، افراد عادی قادر به دیدن ارزش واقعی داده ها نیستند.
- شاخه علمی علوم داده و بازیابی تعاملی اطلاعات در حال شکل گیری و توسعه است.

The world's most valuable resource is
no longer oil, but data

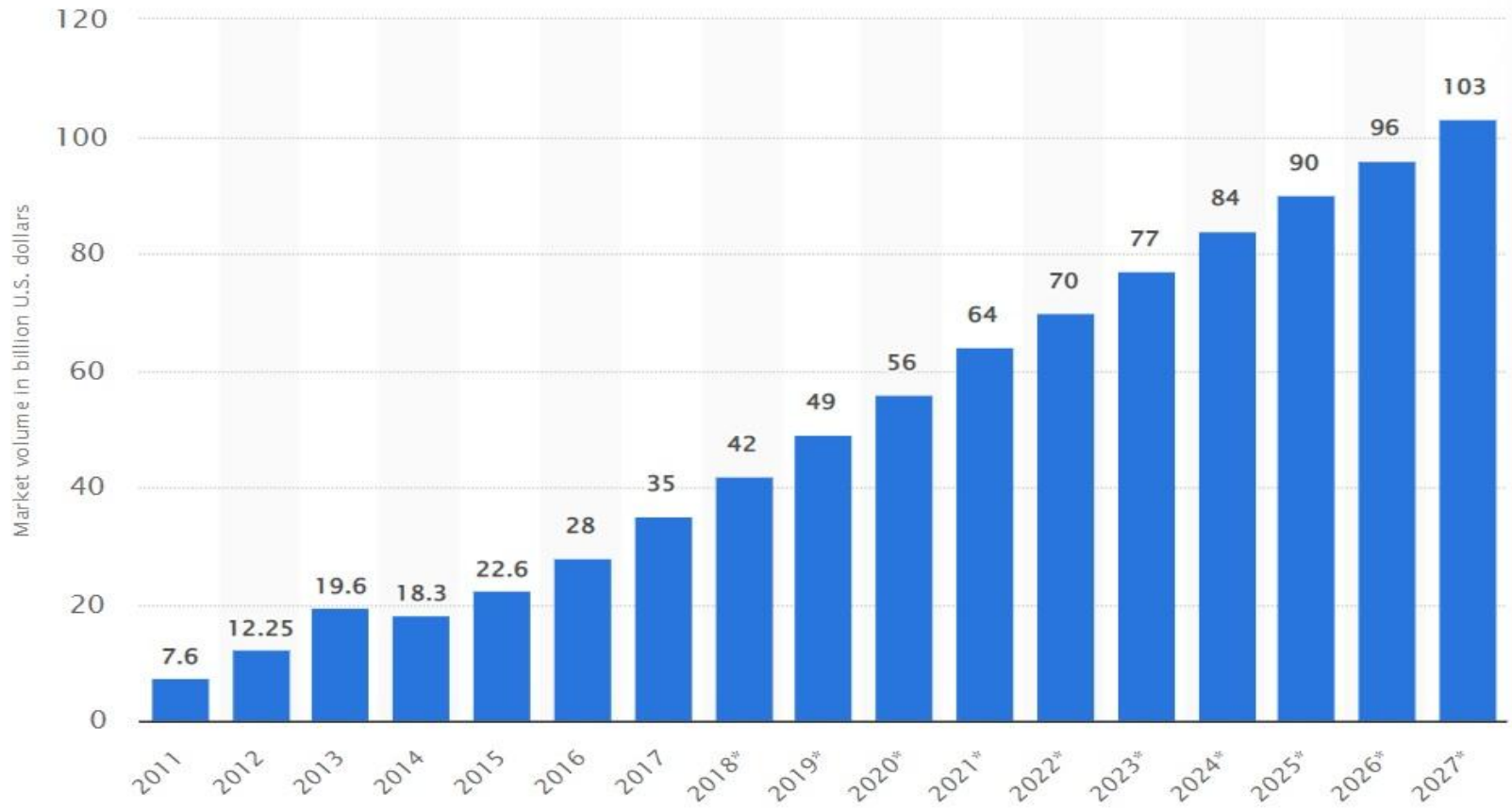
The Economist-2017

Data Is The New Oil -- And That's A
Good Thing

Forbes-2019

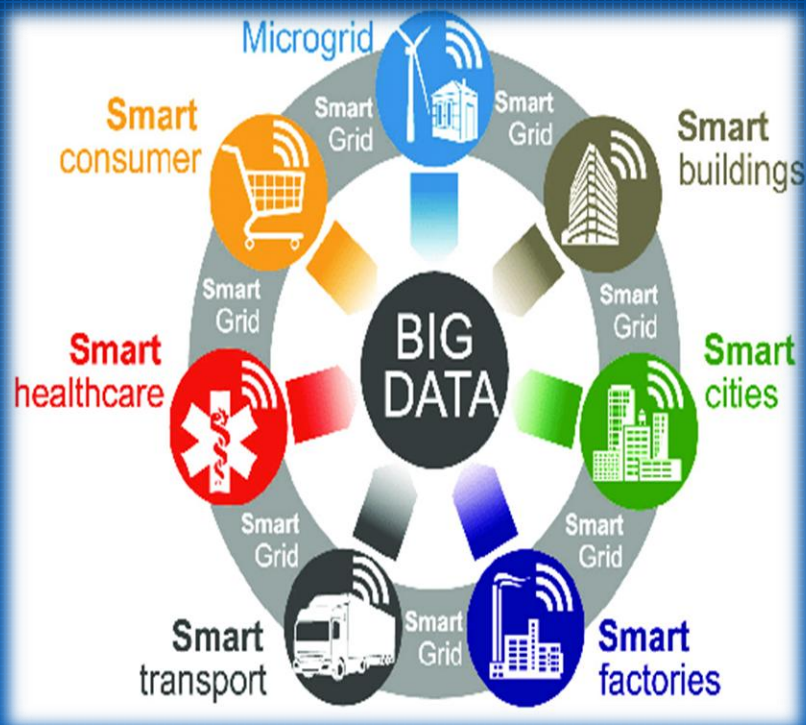

پیش بینی اندازه بازار بیگ دیتا-میلیارد دلار

حوزه های کاربرد کلان داده

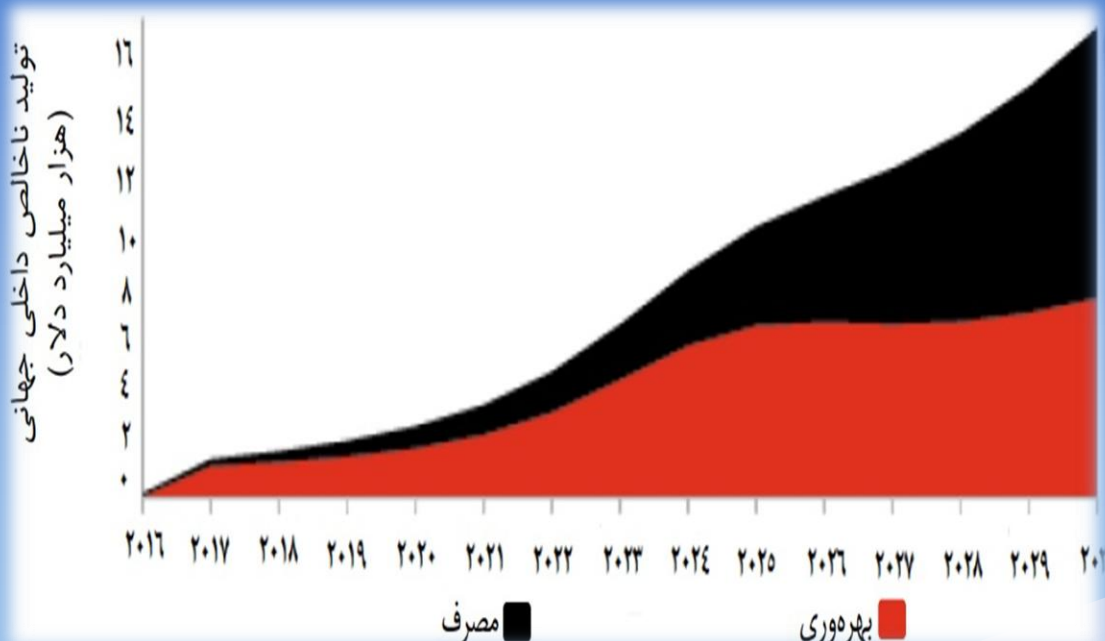

- بانکداری و اوراق بهادار
- دیجیتال مارکتینگ
- ارتباطات، رسانه و سرگرمی
- حوزه بهداشت و سلامت
- سیستم های آموزشی
- تولید و منابع طبیعی
- خدمات بیمه
- خرده فروشی و عمده فروشی
- حمل و نقل
- انرژی و خدمات

تأثیر هوش مصنوعی در تولید ناخالص داخلی جهان

باتوجه به مطالعات مؤسسه تحقیقاتی pwc تا سال ۲۰۳۰، تولید ناخالص داخلی جهان به واسطه هوش مصنوعی، ۱۵.۷ هزار میلیارد دلار افزایش خواهد یافت. ۶۰٪ این مقدار در قالب بهره وری و ۴۰٪ در قالب مصرف، به افزایش تولید ناخالص داخلی کمک می کند.

<https://www.pwc.com/gx/en/issues/data-and-analytics/publications/artificial-intelligence-study.html>

حوزه های تأثیرپذیر از ابر روندها

هیات مدیره شبکه ای

کسب و کارهای خدمت افزا و پلتفرمی

زنجیره تامین بلاکچینی

بهره وری هوشمند

آموزش ها پلتفرمی و مهارت های جدید
بجای مدرک

سواد و سلاح اصلی مدیران

بالا و دقیق

کوتاه و مبتنی بر نوآوری

راهبری شرکتی شامل:

خدمات و مدل های کسب و کار

زنجیره تامین صنایع

بهره وری

مهارت و تحصیلات کارکنان

فناوری اطلاعات

ایمنی ماشینها

چرخه حیات محصول

سابقه رتبه‌بندی شرکت های برتر ایران (IMI-100)

انجام رتبه‌بندی شرکت های برتر ایران برای

بیست و پنجمین سال متوالی

۱۴۰۱

۱۳۷۷

سازمان توسعه صنعتی
مشاوره آموزش تحقیق

صد شرکت برتر ایران

رتبه بندی IMI-100 در سال آغاز (۱۳۷۷)

۱۰۰ شرکت برتر ایران از نظر شاخص میزان فروش رتبه بندی و معرفی می شوند.

◀ میزان اثرگذاری یک بنگاه اقتصادی در ابعاد اقتصاد ملی با میزان فروش آن رابطه مستقیم دارد.

بنابراین در رتبه بندی سال ۱۳۷۷:

- تعداد شاخص های مورد ارزیابی: ۱ شاخص
- گزارش نتیجه رتبه بندی: بروشور ۴ صفحه ای

مهم ترین اهداف رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران

- تولید اطلاعات در مورد بنگاه‌های اقتصادی کشور و شفاف‌سازی فضای کسب و کار
- رتبه‌بندی شرکت‌ها از نظر میزان اثرگذاری در اقتصاد ملی
- گسترش رقابت بین بنگاه‌های اقتصادی
- استفاده از نتایج رتبه‌بندی برای کمک به برنامه ریزی اقتصادی در کشور

رتبه بندی های مشابه IMI-100

- **در سطح جهان:** رتبه بندی Fortune 500 که ۵۰۰ شرکت بزرگ دنیا را رتبه بندی می کند.
- **در سطح منطقه:** رتبه بندی DS100 که صد شرکت بزرگ کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی را رتبه بندی می کند.
- **در سطح کشوری:** در کشورهای آمریکا ، کانادا ، ترکیه ، هندوستان و ... انجام می شود.

رتبه بندی IMI-100 در سال ۱۴۰۱

★ تعداد شرکتهای معرفی شده در فهرست عمومی: ۵۰۰ شرکت
◀ ۵۰۰ شرکت براساس بالاترین میزان فروش (درآمد) مشخص می شوند.
این ۵۰۰ شرکت براساس شاخص میزان فروش و ۳۲ شاخص دیگر با هم
مقایسه و رتبه بندی می شوند.

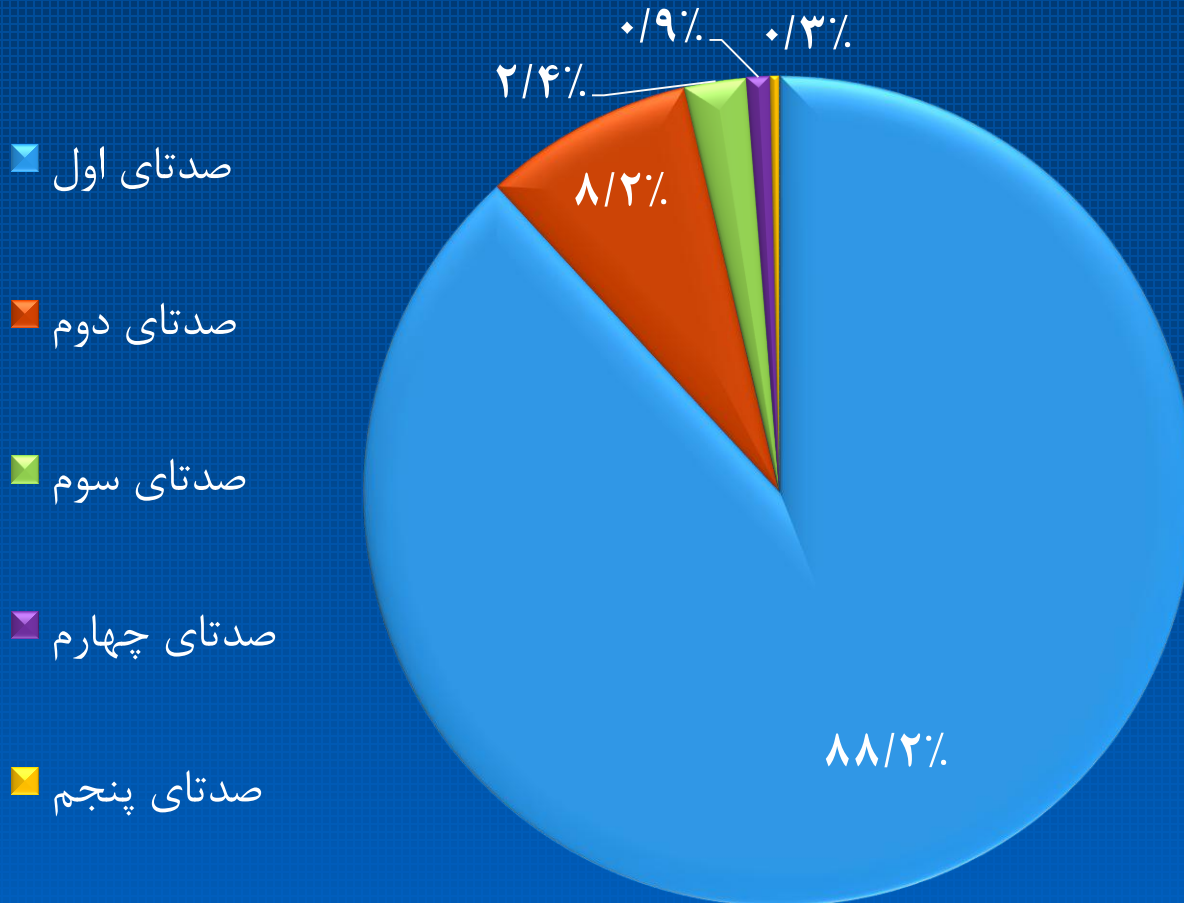

شاخص‌های رتبه بندی

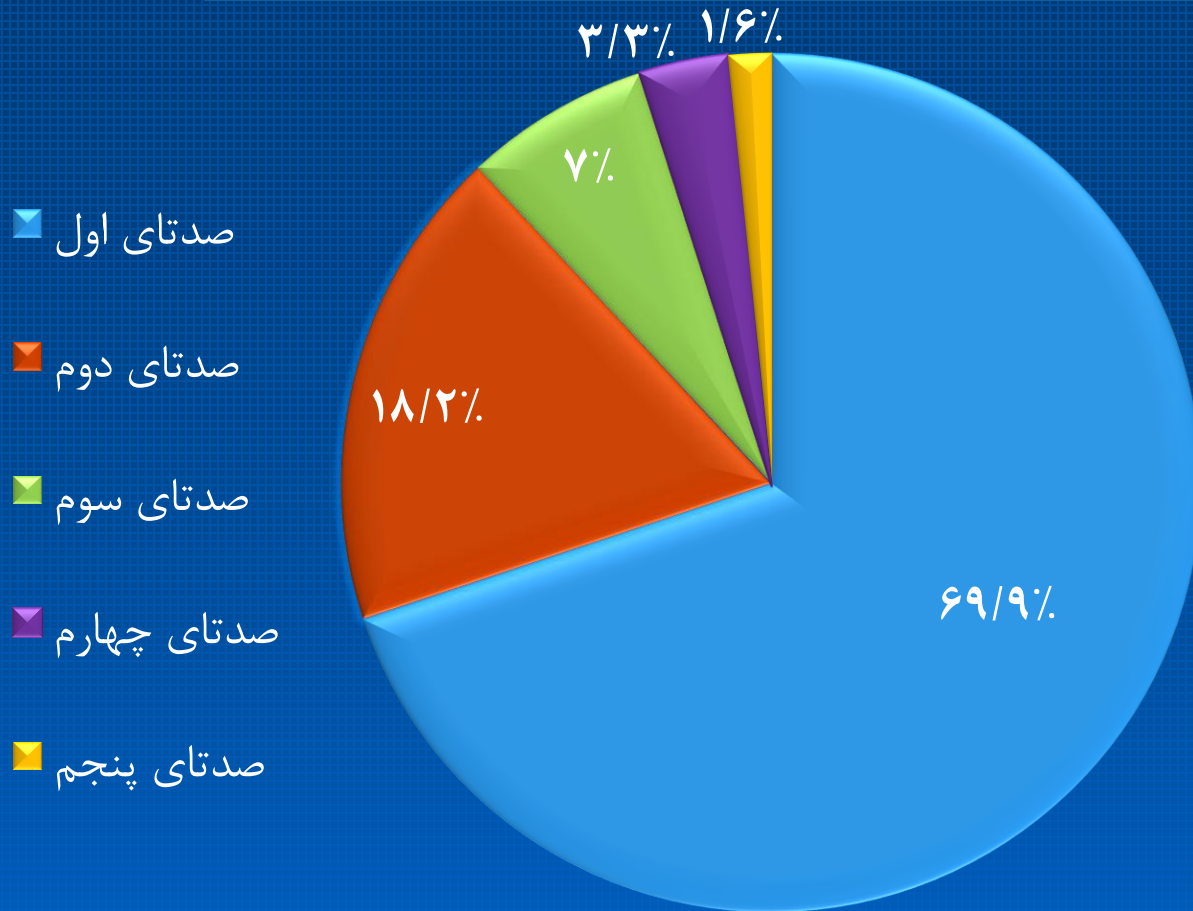
عنوان دسته بندی	شاخص ها
شاخص‌های اندازه و رشد شرکت	فروش، رشد فروش، فروش سرانه، ارزش افزوده، تعداد کارکنان، رشد اشتغال، دارایی، رشد دارایی
شاخص‌های سودآوری و عملکرد	سود آوری، رشد سود، بازده فروش، بازده دارایی، بازده ارزش ویژه، گردش دارایی، نسبت مالکانه، سهم دارایی های غیر جاری از کل دارایی ها
شاخص های بهره وری	بهره وری کل، بهره وری کل عوامل، بهره وری نیروی انسانی، بهره وری سرمایه
شاخص‌های صادرات	صادرات، صادرات سرانه، رشد صادرات، نسبت صادرات به فروش
شاخص‌های نقدینگی	نسبت جاری، نسبت خالص وجوه ناشی از عملیات به فروش، نسبت خالص وجوه ناشی از عملیات به سود عملیاتی
شاخص‌های بدهی	نسبت بدهی، نسبت پوشش هزینه بهره
شاخص‌های بازار	ارزش بازار، بازده بازار حقوق صاحبان سهام، نسبت P/E، نسبت P/B

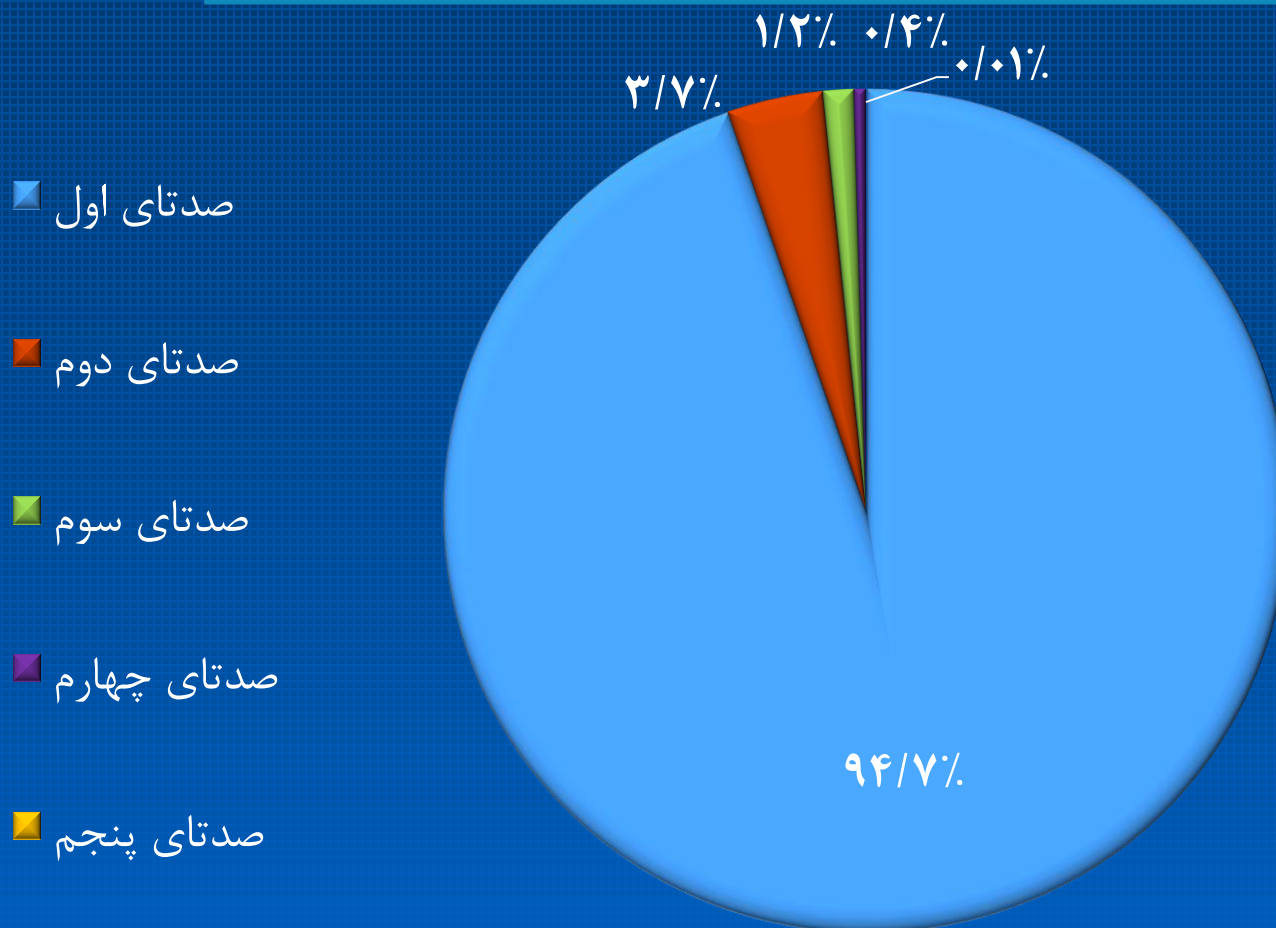
سهم هر گروه صدتایی از کل فروش ۵۰۰ شرکت

سهم هر گروه صدتایی از کل اشتغال زایی ۵۰۰ شرکت

سهم هر گروه صدتایی از کل صادرات ۵۰۰ شرکت

نتایج کلی رتبه بندی سال ۱۴۰۱

◀ مقایسه ارزش افزوده شرکت ها با تولید ناخالص داخلی (GDP)

ارزش افزوده ۱۰۰ شرکت اول ← ۱۴ درصد GDP

ارزش افزوده ۵۰۰ شرکت ← ۱۶ درصد GDP

ادامه - نتایج کلی رتبه بندی سال ۱۴۰۱

◀ مقایسه فروش شرکت ها با تولید ناخالص داخلی (GDP)

فروش ۱۰۰ شرکت اول ← ۴۲ درصد GDP

فروش ۵۰۰ شرکت ← ۴۸ درصد GDP

حضور شرکت های دانش بنیان در فهرست

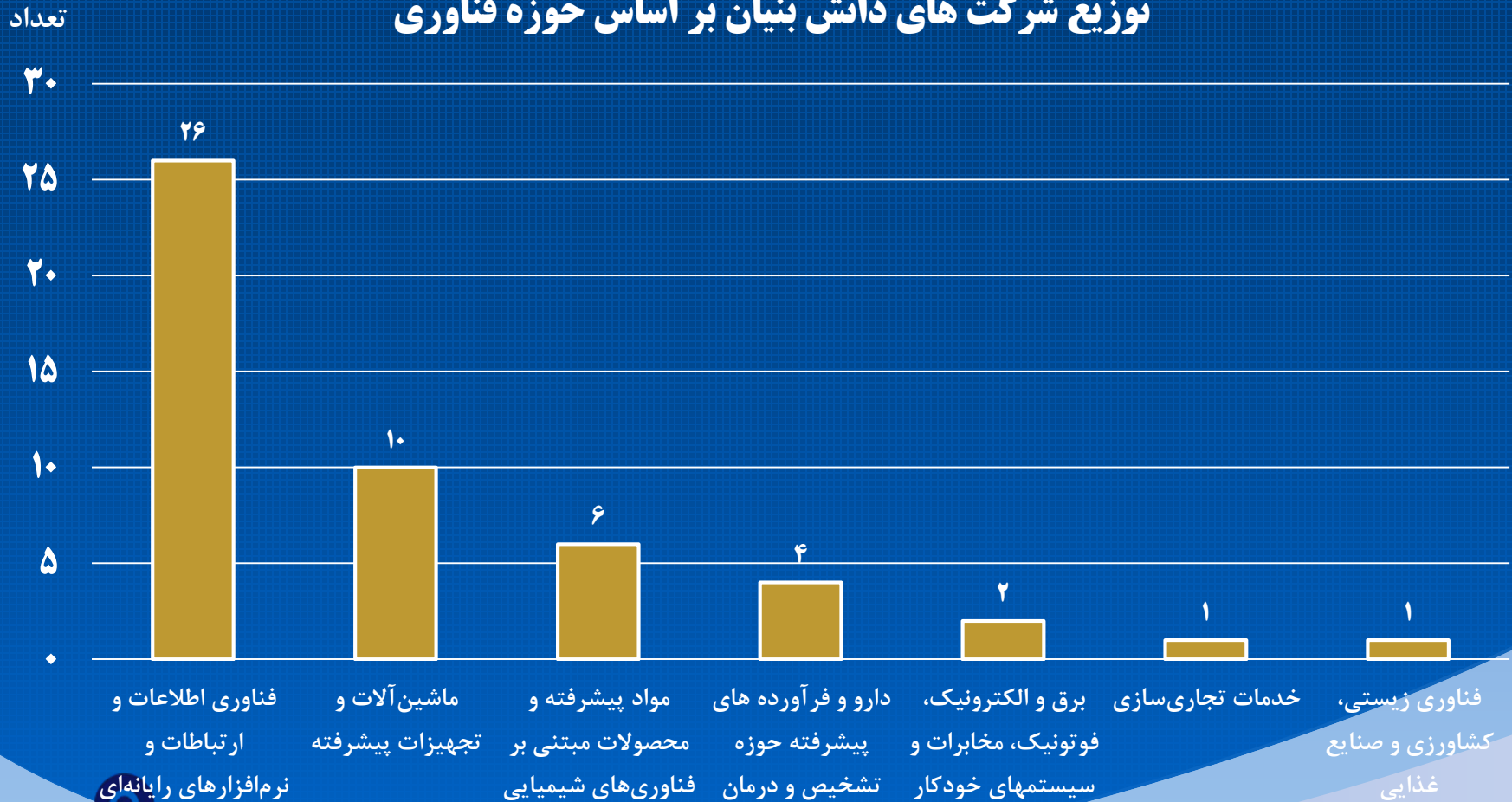
---

۵۰ شرکت دانش بنیان در رتبه بندی سال ۱۴۰۱ حضور دارند.

ادامه - شرکت های دانش بنیان

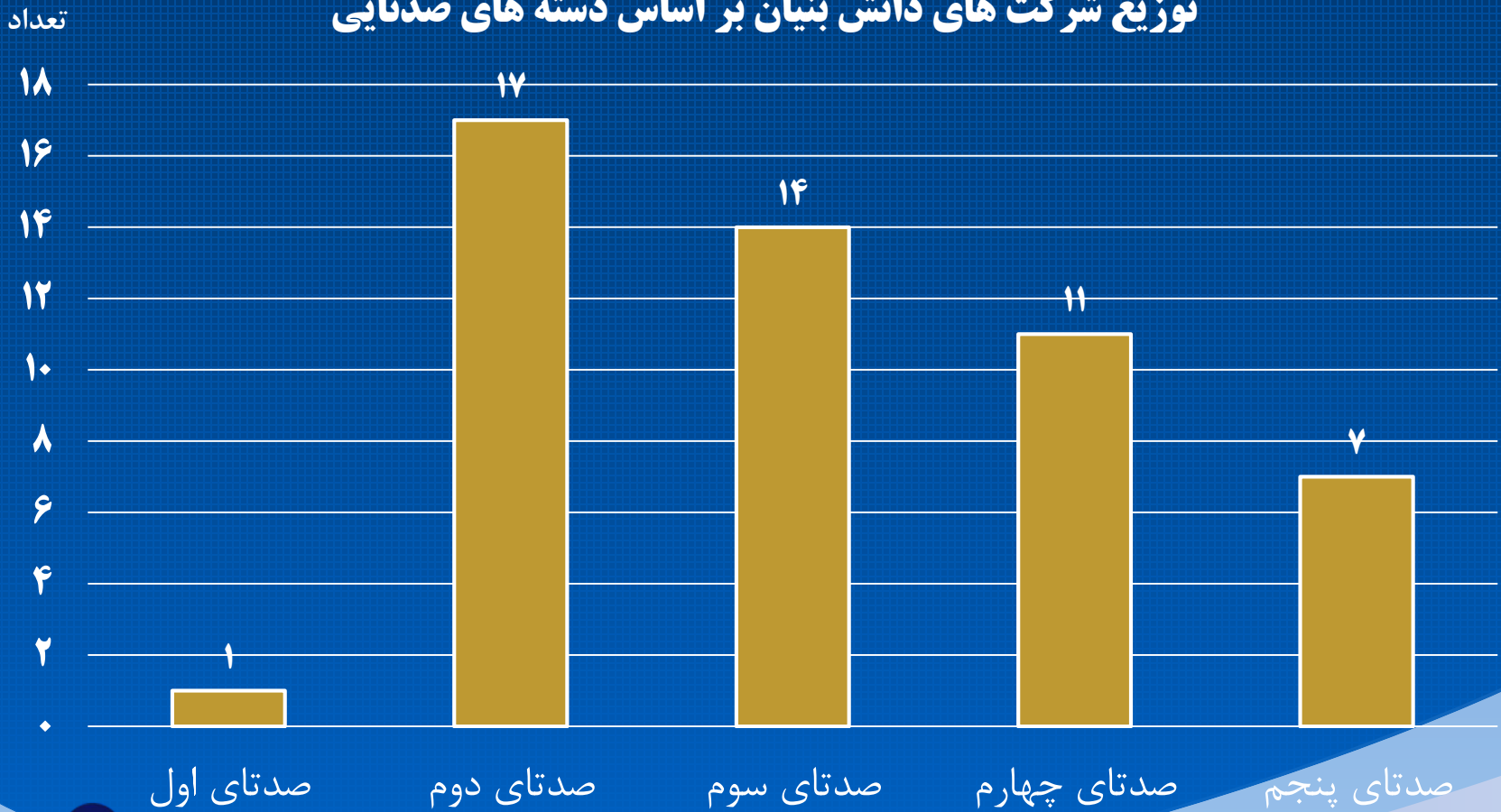
توزیع شرکت های دانش بنیان بر اساس حوزه فناوری

ادامه - شرکت های دانش بنیان

توزیع شرکت های دانش بنیان بر اساس دسته های صدتایی

معرفی ده شرکت برتر اول ایران

سازمان مدیریت صنعتی
مرکز رتبه بندی شرکت های برتر

صد شرکت برتر ایران

ده شرکت اول رتبه بندی ۵۰۰ شرکت برتر سال ۱۴۰۱

رتبه	ده شرکت اول ایران	فروش (میلیارد تومان)	گروه صنعتی
۱	شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس	۲۷۰،۴۵۴	گروه پتروشیمی
۲	شرکت نفت ستاره خلیج فارس	۲۴۲،۷۴۹	گروه فرآورده های نفتی
۳	شرکت پالایش نفت بندرعباس	۱۹۸،۴۲۷	گروه فرآورده های نفتی
۴	شرکت فولاد مبارکه اصفهان	۱۸۶،۰۸۶	گروه فلزات اساسی
۵	شرکت سرمایه گذاری غدیر	۱۵۸،۹۴۷	گروه شرکتهای چند رشته ای صنعتی
۶	بانک ملت	۱۲۳،۹۰۰	گروه بانکها و موسسات اعتباری
۷	شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان	۱۲۲،۰۵۰	گروه فرآورده های نفتی
۸	شرکت ایران خودرو	۱۱۴،۷۰۲	گروه وسایط نقلیه و قطعات خودرو
۹	بانک رفاه کارگران	۹۰،۸۷۲	گروه بانکها و موسسات اعتباری
۱۰	شرکت سرمایه گذاری پارس آریان	۸۷،۶۴۹	گروه شرکتهای چند رشته ای صنعتی

مقایسه ۱۰ شرکت اول ایران و جهان از نظر گروه صنعتی

فرد چون جهانی	ایران	گروه صنعتی
—	۲	بانکها و موسسات اعتباری
۲	۳	فرآورده های نفتی
—	۲	شرکت های چند رشته ای صنعتی
—	۱	پتروشیمی
۱	۱	وسایط نقلیه و قطعات خودرو
—	۱	فلزات اساسی
۱	—	انرژی
۱	—	پیمانکاری
۱	—	رایانه و فعالیت های وابسته
۱	—	خدمات درمانی
۲	—	فروشگاه ها
۱	—	گروه اکتشاف، استخراج و خدمات جانبی

مقایسه پنج شرکت اول ایران و جهان

گروه صنعتی	فروش (میلیون دلار)	پنج شرکت اول ایران
گروه پتروشیمی	۱۱,۷۳۰	شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس
گروه فرآورده های نفتی	۱۰,۵۲۹	شرکت نفت ستاره خلیج فارس
گروه فرآورده های نفتی	۸,۶۰۶	شرکت پالایش نفت بندرعباس
گروه فلزات اساسی	۸,۰۷۱	شرکت فولاد مبارکه اصفهان
گروه شرکتهای چند رشته ای صنعتی	۶,۸۹۴	شرکت سرمایه گذاری غدیر
گروه صنعتی	فروش (میلیون دلار)	پنج شرکت اول جهان
گروه فروشگاه ها	۵۷۲,۷۵۴	Walmart
گروه فروشگاه ها	۴۶۹,۸۲۲	Amazon
گروه انرژی	۴۶۰,۶۱۷	State Grid
گروه فرآورده های نفتی	۴۱۱,۶۹۳	China National Petroleum
گروه فرآورده های نفتی	۴۰۱,۳۱۴	Sinopec Group

بیشترین سهم فروش در گروه‌های صنعتی ایران و فهرست فورچون

سهم (درصد)	پنج گروه اول ایران	سهم (درصد)	پنج گروه اول فورچون
۱۷/۱	گروه فرآورده های نفتی	۱۰/۲	گروه فروشگاه ها
۱۶/۸	گروه پتروشیمی	۹/۴	گروه فرآورده های نفتی
۱۵/۷	گروه فلزات اساسی	۹/۱	گروه موسسات بیمه ای
۱۳/۸	گروه بانکها و موسسات اعتباری	۷/۹	گروه بانکها و موسسات اعتباری
۸/۴	گروه شرکتهای چند رشته ای صنعتی	۷/۶	گروه وسایط نقلیه و قطعات خودرو

مقایسه گروه های صنعتی در چهار کشور (از نظر میزان فروش)

کشور	سه گروه صنعتی اول	سهام از کل شرکت (درصد)
ایران	گروه فرآورده های نفتی	۱۷/۲
	گروه پتروشیمی	۱۶/۸
	گروه فلزات اساسی	۱۵/۷
ترکیه	گروه فرآورده های نفتی (شامل نفت خام و گاز)	۱۴/۳
	گروه انرژی	۱۲/۷
	گروه فلزات اساسی	۸/۱
آمریکا	فروشگاه ها	۱۹/۵
	موسسات بیمه ای	۸/۴
	رایانه و فعالیت های وابسته	۷/۱
هند	گروه بانکها و موسسات اعتباری	۱۸/۷
	گروه فرآورده های نفتی	۱۸/۶
	گروه واسطه گری مالی	۱۱/۹

مقایسه ۵۰۰ شرکت بزرگ ایران و جهان

فروش (میلیون دلار)	
۱۱,۷۳۰	اولین شرکت برتر ایران
۵۷۲,۷۵۴	اولین شرکت جهان
۲۸,۶۵۰	پانصدمین شرکت جهان

فروش اولین شرکت جهان $۴۸/۸$ برابر فروش اولین شرکت ایران است.

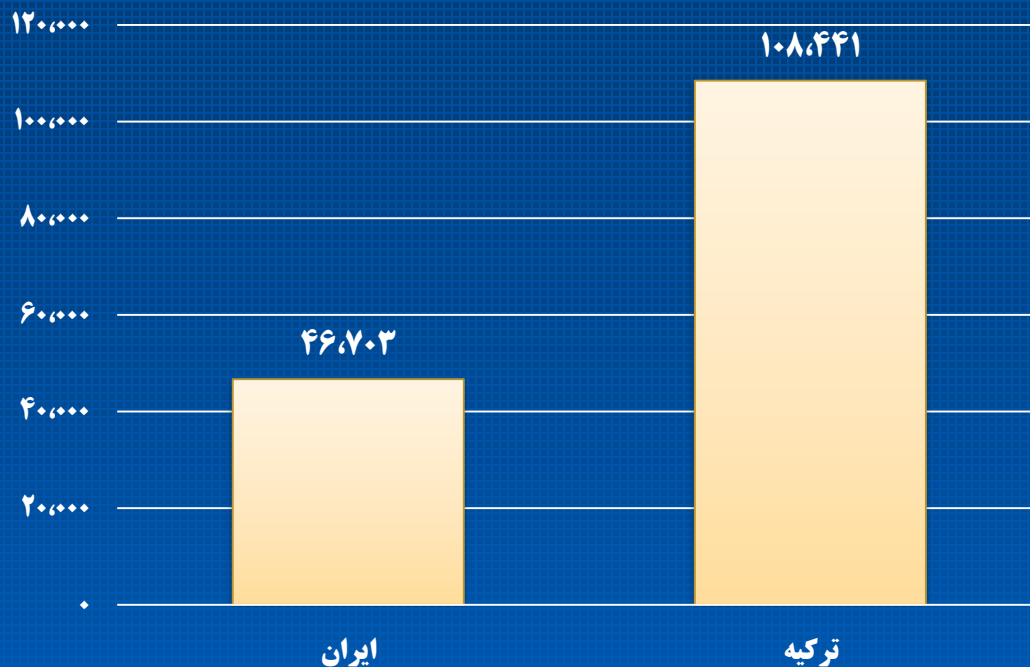
فروش پانصدمین شرکت جهان $۲/۴$ برابر اولین شرکت ایران است.

ادامه - مقایسه ۵۰۰ شرکت بزرگ ایران و ترکیه

مقایسه از نظر صادرات سرانه (دلار به ازای هر نفر)

★ صادرات سرانه ۵۰۰ شرکت ایران ۴۳ درصد صادرات سرانه ۵۰۰ شرکت ترکیه است.

مقایسه ۵۰۰ شرکت بزرگ ایران و ترکیه

ترکیه	ایران	شاخص
۱۸,۷۶۹	۱۱,۷۳۰	فروش اولین شرکت (میلیون دلار)
۶۳۸	۳۱۰	فروش صدمین شرکت (میلیون دلار)
۲۹/۴	۳۷/۸	فروش اولین شرکت به صدمین شرکت

فروش اولین شرکت ترکیه $1/6$ برابر فروش اولین شرکت ایران است.

فروش صدمین شرکت ترکیه $2/1$ برابر صدمین شرکت ایران است.

چند توصیه به بنگاههای بزرگ

- ◀ تلاش برای توسعه فناوری و نوآوری در بنگاهها
- ◀ آینده پژوهی و نگاشت کسب و کار آینده متناسب با ابر روندهای جهانی
- ◀ ضرورت استفاده از سرریز دانش و فناوری شرکت های دانش بنیان با هدف دانش بنیان شدن شرکت های بزرگ
- ◀ توسعه نوآوری باز به کمک شرکت های دانش بنیان
- ◀ ایجاد زنجیره های تامین بین المللی به کمک فناوری های غیر متمرکز
- ◀ توسعه کسب و کارهای پلتفرمی
- ◀ توسعه برند کارفرمایی با هدف جذب و استقرار نخبگان
- ◀ توسعه خدمات مسوولیت اجتماعی و اقدامات دوستدار محیط زیست

از توجه شما سپاسگزاریم

www.IPHRD.org

www.IMI.ir

سازمان مدیریت صنعتی
مشاوره آموزش تحقیق

